

Omsorgsförvaltningen
Myndighetsenheten
Gabrielle Giljarås Månsson
044-135453

2024-02-19

Omsorgsnämnden

Utvärdering av lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag, rapport 2023:11

Änr ON 2024/26

Omsorgsförvaltningens förslag till Omsorgsnämnden

- Godkänna omsorgsförvaltningens synpunkter på de överväganden som Boverket framför i rapporten samt att dessa skickas vidare till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Omsorgsnämnden i Kristianstads kommun har synpunkter på en del av de överväganden som Boverket lämnar i sin rapport 2023:11 gällande utvärdering av lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag. Omsorgsnämnden har synpunkter på följande överväganden i rapporten:

6.3 Ökade möjligheter för ägare av flerbostadshus att överta bostadsanpassningsbidrag samt reparationsbidrag efter övertagande

6.4 Rullstolsgarage 5 §

6.7 Ändringar i 9 § som innehåller särskilda villkor för bidrag vid byte av bostad

6.8 Reparationsbidrag till fler åtgärder och medboende till personer med biståndsbedömt boende ska kunna få detta bidrag

Omsorgsnämnden har även synpunkter på nedanstående punkter även om de inte är Boverkets övervägande:

- Förvaring av elrullstol
- Tvättmaskin och diskmaskin

Beslutsunderlag

Omsorgsförvaltningens tjänsteutlåtande 2024- 02-19

Boverkets rapport 2023:11, Utvärdering av lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag.

Ärendet

Kristianstads kommun är utsedd till remissinstans över Boverkets rapport 2023:11 Utvärdering av lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag

Nedan är omsorgsnämndens synpunkter på Boverkets överväganden, både de som omsorgsnämnden instämmer med och de vi har synpunkter på.

6.2 Ändring i fråga om vem som ska företräda barn under 18 år när föräldrarna inte bor tillsammans och delvis ändrad sökandekrets

- Instämmer i Boverkets övervägande.

6.3 Ökade möjligheter för ägare av flerbostadshus att överta bostadsanpassningsbidraget samt reparationsbidraget efter övertagandet

- Det kan innebära att det blir en allmän anpassning, vilket kan leda till att en person med funktionsnedsättning får kvarstående svårigheter i sin bostad då anpassningen inte är individanpassad.

- Den föreslagna formuleringen i 3 § att sökanden måste ha erbjudit ägaren av bostaden att överta rätten till bostadsanpassningsbidraget, uppfattas som att den sökande blir "tvingad" att ge bort äganderätten till sitt bidrag?

- Sekretessen kan äventyras, då fastighetsägaren kan få ta del av sökandes ansökan och intyg som kan innehålla känsliga uppgifter?

6.3.1.3 Reparationsbidrag vid övertagande av rätten till bostadsanpassningsbidrag

- Hur länge ska det vara möjligt för en fastighetsägare som övertagit ett bostadsanpassningsbidrag att få reparationsbidrag?

- Ska reparationsbidrag fortsätta att beviljas även om den som fått anpassningen inte längre bor kvar i bostaden eller om fastigheten byter ägare? Kan det bli så att kommunen får stå för reparationskostnader för all framtid?

- Om annan än sökande ska kunna ansöka om reparationsbidrag har omsorgsnämnden svårt att se hur det ska gå till, då det krävs en ansökan för att kunna bevilja ett bidrag. Vem blir den sökande? Vad ska inkomma för att ett beslut ska kunna fattas?

6.4 Rullstolsgarage 5 §

- Det saknas en tydlig definition av de föreslagna orden "byta" och "flytta" i övervägandet, det lämnar ett tolkningsutrymme.

- Att behovet av förvaring av hjälpmedel måste beaktas vid prövning av om åtgärderna är nödvändiga för att bostaden ska vara ändamålsenlig, skapar frågeställningar som:

Vilka hjälpmedel gäller det? Endast de som region och kommun tillhandahåller enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)? Endast de hjälpmedel där utlånaren ställer krav på förvaring för att personen med funktionsnedsättning ska få låna hjälpmedlet? Eller allt som kan ses som hjälpmedel, utlånade hjälpmedel som egeninköpta hjälpmedel?

I rapporten 6.4 Rullstolsgarage 5 § kan det tolkas som att det endast ska gälla förvaring av elrullstolar som lånas ut. Omsorgsnämnden anser då att det är märkligt att lyfta ut ett hjälpmedel (elrullstolar) och skapa andra villkor kring just det.

6.4.2.2 Byta, flytta, komplettera eller på annat sätt anpassa de fasta funktionerna i och i anslutning till en bostad

- Högsta Förvaltningsdomstolens dom (HDF 2020 ref. 70) har skapat en rättspraxis som kommunerna i landet har rättat sig efter. Omsorgsnämnden har svårt att se hur Boverkets övervägande i rapporten ska medföra att hänsyn inte ska tas till denna dom. I domen framkommer det att både Högsta Förvaltningsdomstolen och Boverket ansåg att de lätt flyttbara förråden skulle ses som ett löst inventarium och att bostadsanpassningsbidrag inte skulle beviljas till dem.

- Det är kopplingen mellan sökt åtgärd och den sökandes funktionsnedsättning som är avgörande vid bedömning om ett förråd för förvaring av elrullstol kan bli aktuell eller inte och så bör det fortsätta att vara. Det ska inte vara de krav som utlånaren av hjälpmedlet ställer, då dessa krav endast har med hjälpmedlet att göra.

- Förråden är en kostsam anpassning och det borde ställas krav på utlånaren som, att den sökande är beviljad en elrullstol och att förvaringsmöjligheterna har undersökts innan en ansökan om bostadsanpassningsbidrag görs.

- Nödvändigheten av förvaring av hjälpmedel bör kunna bedömas på olika sätt i landet utifrån var i landet den sökande bor. Detta då det är stora klimatskillnader från norr till söder och det kan ifrågasättas om det till exempel kan anses nödvändigt med en värmevakt för att en förvaring av en elrullstol ska ses som ändamålsenlig i Skåne, där klimatet är mildt.

- Det finns en stor risk att ansökningarna gällande lätt flyttbara förråd blir mycket stor om övervägandet blir lag. Detta då de krav utlånaren av hjälpmedlet ställer upp tidigare gjorde att en carport, ett uterum eller en ladugårdslänga inte godkändes som förvaring och laddnings plats, utan det skulle vara ett lätt flyttbart förråd.

Ett lätt flyttbart förråd är inte alltid den bästa lösningen för personen med

funktionsnedsättningen då förråden inte får placeras in till bostadshuset eller garagelängor på grund av brandrisken. Risken finns också att det inte finns utrymme för ett lätt flyttbart förråd i anslutning till bostaden till exempel på en innergård och detta ledde till att det blev långt för personen med funktionsnedsättning att ta sig mellan sin bostad och förrådet eller att personen med funktionsnedsättning inte fick någon elrullstol förskriften.

- I övervägandet står det att ventilation och risk för brand vid laddning ska aktualiseras om det är aktuellt med laddning i bostaden. Vem ska den sökande vända sig till för att få detta bedömt?

- Det finns oro för att denna skrivning kan komma innebära att en person som måste ha sin elrullstol tillgänglig i sin bostad där ventilation och/eller brandsäkerheten inte är tillräcklig ska kunna få en anpassning gällande detta som en bostadsanpassning?

- Det finns hinder för tanken gällande återanvändning av de lätt flyttbara förråden som Boverket föreslår då det i 6.3 beskrivs att fastighetsägaren ska kunna överta bostadsanpassningsbidraget. När fastighetsägaren har övertagit det lätt flyttbara förrådet är det de som äger det och då kommer inte kommunen ha någon möjlighet att återanvända förrådet.

Kommentar till förvaring till elrullstol

Utlånaren av elrullstolar gör inte det lätt för den som behöver en elrullstol då den sökande måste ha läkarintyg, prova ut elrullstolen och visa att de kan framföra den. Sedan ska personen som behöver elrullstolen ansöka om bostadsanpassningsbidrag för att få en uppställning- och laddnings plats till elrullstolen. Även här ställer utlånaren krav på utformningen av förvaringsutrymmet utifrån att skydda hjälpmedlet. Skulle personen som behöver en elrullstol få ett avslag på sin ansökan om bostadsanpassningsbidrag eller att fastighetsägaren av personens bostad inte godkänner anpassningsåtgärden får personen som behöver en elrullstol inte låna någon elrullstol även om de uppfyllt de krav som utlånaren har.

Om man ska underlätta för de sökande borde utlånaren ha en helhet och erbjuda även förvaring- och laddnings plats i form av de lätt flyttbara förråden.

Kommentar till tvättmaskin och diskmaskin

I rapporten framför Boverket att tvättmaskin och diskmaskin har en sådan fysisk och funktionell koppling som avses i propositionen till nuvarande lag att det är möjligt att bevilja bidrag till inköp av dessa. Omsorgsnämnden önskar påtala att det inte är den tolkningen som görs eller syns i domar gällande överklagan av att bidrag som inte har beviljats för inköp av tvättmaskin och/eller diskmaskin. I domarna hänvisas det ofta till Högsta förvaltningsdomstolens (HDF) avgörande, RÅ 2010 referat 47 II, där tvättmaskin och diskmaskin i hyreslägenhet inte ses som en fast funktion utan ett löst inventarium

som bostadsanpassningsbidrag inte ska beviljas till men att framdragning av vatten och el är de delar som bidrag kan beviljas till.

6.5 Ändringar i 6 § som undantar vissa boendeformer från bostadsanpassningsbidraget, bland annat familjehem enligt LSS

- Instämmer i Boverkets övervägande.

6.6 Bestämmelserna i 8 § om avslag på grund av vissa brister i bostaden förtydligas

- Instämmer i Boverkets övervägande.

6.7 Ändringar i 9 § som innehåller särskilda villkor för bidrag vid byte av bostad

- Instämmer i Boverkets övervägande gällande att byta ut ordet planlösning.
- Innebär övervägandet att det blir möjligt för ett familjehem att flytta utan att uppfylla villkoren i 9 §? Om det är så, kan det komma leda till stora, kostsamma anpassningar som till exempel, tillbyggnader och stora hissar.

6.8 Reparationsbidrag till flera åtgärder och medboende till personer med biståndsbedömt boende ska kunna få detta bidrag

- Formuleringen "anordning och inredning som främst är avsedd att tillgodose behov hos personen med funktionsnedsättning" kan göra att tolkningsutrymmet blir stort och liknande problem som funnits/finns vid tolkning av vad som är fasta- eller lösa inventarier kan uppstå. Många anordningar och inredningar som kan beviljas med bostadsanpassningsbidrag är sådant som även personer utan funktionsnedsättning använder till exempel utdragbar inredning i ett kök och ledstänger i trappor.

6.9 Minskade krav för att få återställningsbidrag

- Instämmer i Boverkets övervägande.

Barnkonsekvensanalys

Boverkets övervägande möjliggör för att barn som bor i familjehem enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) åter ska kunna beviljas bostadsanpassningsbidrag. Detta är positivt och gör att barn oavsett var de bor har rätt till en ändamålsenlig bostad genom möjligheten att få bostadsanpassningsbidrag (utifrån de grundläggande principerna i Barnkonventionen 2) alla barn har samma rättigheter och lika värde 3) barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn).

I övrigt förändrar inte Boverkets övervägande för barn jämfört med dagens lagstiftning.

Camilla Gärdebring/ Helena Back
Förvaltningschef

Beslut expedieras till

Socialdepartementet